

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 I 640970 17 Spp
Sarajevo, 20.12.2017. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu tog suda broj 65 0 I 640970 17 I od 19.10.2017. godine, na osnovu odredbe člana 61. Zakona o parničnom postupku, te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije BiH i Brčko Distrikta, na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 20.12.2017. godine donio je:

O D L U K U

Usvaja se zahtjev Općinskog suda u Sarajevu za rješavanje spornog pravnog pitanja, pa Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH izražava sljedeće:

PRAVNO SHVATANJE

Dopušteno je da se potraživanje iz izvršne isprave čija se naplata traži u izvršnom postupku prenese na račun punomoćnika tražitelja izvršenja kada je prijedlog za izvršenje podnesen na temelju punomoći u kojoj je tražitelj izvršenja dao izričito i posebno ovlaštenje punomoćniku (advokatu ili advokatskom društvu) da može u izvršnom postupku naplatiti novčano potraživanje i troškove postupka tražitelja izvršenja putem svog računa (član 304. Zakona o parničnom postupku FBiH).

U situaciji kada je prijedlog za izvršenje podnesen na temelju punomoći za vođenje parnice, a u kojoj nije pobliže određen obim ovlaštenja u punomoći, punomoćnik (advokat ili advokatsko društvo) je ovlašten da u izvršnom postupku od izvršenika primi dosuđene troškove postupka (parničnog i izvršnog) putem svog računa (član 305. stav 1. tačka 3. ZPP).

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Sarajevu je dana 19.10.2017. godine po službenoj dužnosti, podnio ovom sudu zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja uz koji je dostavio i spis tog suda broj 65 0 I 640970 17 I.

Sporno pravno pitanje glasi:

1. „Da li punomoćnik tražitelja izvršenja (advokat ili advokatsko društvo) može u izvršnom postupku naplatiti novčano potraživanje tražitelja izvršenja i troškove postupka putem svog računa ukoliko je tražitelj izvršenja dao izričito i posebno ovlaštenje za takvu naplatu?
2. Da li punomoćnik tražitelja izvršenja (advokat ili advokatsko društvo) može u izvršnom postupku naplatiti troškove parničnog i izvršnog postupka putem svog računa, ukoliko ga tražitelj izvršenja nije izričito i posebno ovlastio za takvu naplatu?“

U obrazloženju zahtjeva se navodi da je pred Općinskim sudom u Sarajevu u toku izvršni postupak u izvršnom predmetu tražitelja izvršenja Tonke Bošnjak iz Sarajeva, koju zastupa punomoćnik Asif Plećan, advokat iz Sarajeva, a protiv izvršenika Kantona Sarajevo, kojeg zastupa zakonski zastupnik Kantonalno pravobranilaštvo, a radi naplate potraživanja, novčanog iznosa od

2.229,49 KM izvršenjem na novčanim sredstvima izvršenika. U prijedlogu za izvršenje je predloženo da se glavni dug, zakonske zatezne kamate i troškovi parničnog postupka i troškovi izvršenog postupka prenesu na račun punomoćnika tražitelja izvršenja. Uz prijedlog za donošenje rješenja o dozvoli izvršenja punomoćnik tražitelja izvršenja je priložio punomoć koju je tražitelj izvršenja dao punomoćniku, a kojom je ovlastio punomoćnika da u postupku izvršenja pravosnažne presude pored ostalog može, naplatiti glavni dug, zakonske zatezne kamate i troškove postupka koji mu pripadaju po izvršnoj presudi i da potraživanja – novčanih sredstava može prenijeti na svoj žiro račun.

Općinski sud u Sarajevu navodi da je pored naprijed navedenog predmeta u ovom sudu zavedeno još preko 1000 predmeta, u kojima su izvršenici Federacija BiH i Kanton Sarajevo, a u kojima tražitelji izvršenja predlažu da se cjelokupno potraživanje iz izvršne isprave prenese na račun punomoćnika tražitelja izvršenja, i uz prijedlog su dostavljene punomoći kojima su punomoćnici, advokati ovlaštene za preduzimanje takve radnje.

Potrebu za zauzimanje stava u konkretnom spornom pravnom pitanju Općinski sud u Sarajevu traži iz razloga što na izvršnom odjeljenju ovog suda sudije nemaju jedinstven stav po tom pitanju i da se iz tog razloga donose i različite odluke. Općinski sud navodi da je stav većine sudija na odjeljenju da se odredi izvršenje prenosom potraživanja tražitelja izvršenja na ime glavnog duga, zakonskih zateznih kamata, troškova parničnog i izvršnog postupka, na račun punomoćnika tražitelja izvršenja, ukoliko je uz prijedlog za izvršenje dostavljena punomoć koja sadrži ovlaštenje tražitelja izvršenja za prenos navedenih potraživanja na račun punomoćnika. Takav stav većine sudija se temelji na razlozima da Zakonom o izvršnom postupku nije regulisano pitanje zastupanja stranaka, a da se shodno odredbi člana 21. stav 1. Zakona o izvršnom postupku primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, a odredbom člana 304. Zakona o parničnom postupku je regulisano da stranka može ovlastiti punomoćnika da preduzima samo određene radnje ili da preduzima sve radnje u postupku, pa kako je tražitelj izvršenja u punomoći dao ovlaštenje punomoćniku-advokatu da naplatu potraživanja iz izvršne isprave prenese na svoj račun tj. račun advokata, a koje ovlaštenje je dozvoljeno naprijed navedenom odredbom člana 304. Zakona o parničnom postupku, te je dopušteno da se potraživanje iz izvršne isprave čija se naplata traži u izvršnom postupku prenese na račun punomoćnika tražitelja izvršenja, pa je prijedlog za izvršenje uredan i rješenje o izvršenju podobno za izvršenje na način kako je to rješenjem o izvršenju i određeno.

U zahtjevu se navodi da manji broj sudija ovog suda smatra da se potraživanje utvrđeno izvršnom ispravom, bez obzira na ovlaštenje iz punomoći, primjenom načela formalnog legaliteta, ne može prenijeti na račun punomoćnika tražitelja izvršenja. Ovaj stav obrazlažu da primjenom principa strogog formalnog legaliteta u izvršnom postupku izvršenik može svoju obavezu ispuniti samo u odnosu na tražitelja izvršenja koji je označen u izvršnoj ispravi, primjenom odredbe člana 166. stav 4. ZIP, a prema kojoj će se u Rješenju o izvršenju, radi ostvarenja novčanog potraživanja, kada se izvršenje sprovodi na novčanim sredstvima izvršenika koja se vode na transakcijskom računu, tekućem ili žiro računu izvršenika s kojeg treba obaviti isplatu, te broj računa tražitelja izvršenja na koji isplatu treba obaviti ili drugi način obavljanja isplate. Odredbama Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH, koje su zasnovane na načelu strogog formalnog legaliteta, nije predviđena mogućnost da punomoćnik u ime tražitelja izvršenja naplati potraživanje sa računa izvršenika na račun punomoćnika tražitelja izvršenja.

Podnosilac zahtjeva je dao sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja na način da ako je punomoćnik tražitelja izvršenja (advokat ili advokatsko društvo) ovlašten od tražitelja izvršenja u izvršnom postupku naplatiti novčano potraživanje i troškove postupka, tada punomoćnik tražitelja izvršenja (advokat ili advokatsko društvo) može u izvršnom postupku na

svoj račun tj. račun punomoćnika tražitelja izvršenja naplatiti cjelokupno potraživanje iz izvršne isprave (glavni dug, zakonske zatezne kamate, troškove parničnog i izvršnog postupka postupka, sa zakonskom kamatom na iste), imajući u vidu odredbu člana 304. Zakona o parničnom postupku, a kojom je regulisano da stranka može ovlastiti punomoćnika da preuzima samo određene radnje ili da preuzima sve radnje u postupku.

Podnosilac zahtjeva smatra da u situaciji kada je punomoćnik tražitelja izvršenja ovlašten od strane tražitelja izvršenja preduzimati sve radnje u postupku pa i radnju naplate potraživanja tražitelja izvršenja sa računa izvršenika na račun punomoćnika tražitelja izvršenja, a koje ovlaštenje je dozvoljeno odredbom člana 304. Zakona o parničnom postupku, to je dopušteno da se potraživanje iz izvršne isprave čija se naplata traži u izvršnom postupku prenese na račun punomoćnika tražitelja izvršenja, i prijedlog za izvršenje je uredan i takvo rješenje o izvršenju je podobno i za izvršenje na način kako je to određeno prijedlogom za izvršenje.

U situaciji kada punomoćnik tražitelja izvršenja (advokat ili advokatsko društvo) nije u punomoći izričito i posebno ovlašten da može u izvršnom postupku naplatiti troškove parničnog i izvršnog postupka putem svog računa, tada punomoćnik tražitelja izvršenja (advokat ili advokatsko društvo) može u izvršnom postupku na svoj račun tj. račun punomoćnika tražitelja izvršenja može naplatiti troškove parničnog i izvršnog postupka, sa zakonskim zateznim kamatama, obzirom da je odredbom člana 305. stav 1. tačka 3. Zakona o parničnom postupku FBiH propisano da ako je stranka izdala advokatu punomoć za vođenje parnice, a nije pobliže odredila ovlaštenja u punomoći, advokat je ovlašten na temelju takve punomoći od protivne stranke primiti dosuđene troškove.

Vrhovni sud Federacije BiH cijeni da je određeno naznačeno sporno pravno pitanje od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom jer o istom još nije zauzeo pravno shvaćanje, a riječ je o pitanju o kojem se može očekivati različita praksa nižestepenih sudova.

Odgovarajući na postavljeno sporno pravno pitanje treba poći od odredbi člana 300., 302., 304. i 305. Zakona o parničnom postupku, koje odredbe propisuju ovlaštenja punomoćnika za zastupanje stranaka (preduzimanje radnji u postupku), a koje odredbe Zakona o parničnom postupku se primjenjuju na odgovarajući načina i u izvršnom postupku shodno odredbi člana odredbi 21. Zakona o izvršnom postupku.

Odredbom člana 302. ZPP propisano je da radnje u postupku što ih punomoćnik preuzima u granicama punomoći imaju isti pravni učinak kao da ih je preuzela sama stranka. Odredbom člana 304. ZPP je propisano da stranka može ovlastiti punomoćnika da preuzima samo određene radnje ili da preuzima sve radnje u postupku, dok je članom 305. stav 1. ZPP propisano da ako je stranka izdala advokatu punomoć za vođenje parnice, a nije pobliže odredila ovlaštenja u punomoći, advokat je ovlašten na temelju takve punomoći (stav 3.) od protivne stranke primiti dosuđene troškove.

Imajući u vidu naprijed citirane odredbe Zakona o parničnom postupku, na sjednici od 20.12.2017. godine Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine je primjenom odredbe člana 61d. stav (1) ZPP zauzeo pravni stav i odlučio kao u izreci ove odluke.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić, s.r.